

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 17.

Tolvte Session.

7de Møde.

Onsdagen den 10de October Kl. 12.

(Fortfat.)

Indenrigsministeren ad interim (fortfat): Jeg anseer Loven i og for sig for at være en Lættelse for de Laansøgende, lidt tidsbesparende for Ministeriet og for i det Hele at udtrykke Forholdet saaledes, som det er. Pengeforholdene i Almindelighed berøres ikke af Loven; der er kun Spørgsmaal om, om der i visse Tilfælde uden videre skal kunne svares en højere Rente end 4 pCt., eller om der som nu skal søges Bevilling dertil hos Indenrigsministeren. Jeg gjentager derfor, at dersom jeg turde antage, at den stærke Frygt, som nogle af de ærede Medlemmer have for Loven, i nogen høj Grad skulde gjøre sig gjældende her i Forsamlingen, jeg da ikke kunde ønske Lovforslaget vedtaget, selv om jeg kunde opnaae det.

Fløe: Det ærede Thing vil erindre, at jeg ved en tidligere Leilighed, da der var Tale om en saadan Forandring, som denne Lov tilfigter, udtalte mig meget stærkt derimod. Siden den Tid er jeg bleven endnu mere bestyrket i den Anskuelse, at Rentefodens Frigjørelse vil være noget af det Færligste, man kan foretage sig for Almuestanden i Almindelighed. Jeg troer, at man derved vil kuldstaa den Grundpille, hvorpaa den kraftige Middelfstand staaer; jeg troer, at man derved vil forrykke Afdgangen for en stor Deel af Befolkningen til at røre

sig ved Agerbrug. Jeg vil spørge de ærede Herrer, som tale for denne Lov, hvorledes en Landmand, der f. Ex. kjøber en Eiendom til 10,000 Rb. og kan udbetale de 5000, men ikke veed, om han skal svare 4 eller maaste 10 pCt. af de andre 5000, skal kunne vurdere denne Eiendom og bestemme sig til, om han vil kjøbe den eller ei. Jeg troer, at Rentefodens Frigivelse vil medføre, at Capitalisterne netop kunne komme til at kaste sig over alle mulige Slags Eiendomme og opkjøbe dem; thi vi have jo ingen Lov her i Landet, som absolut forbyder at opkjøbe Eiendomme og samle dem til et større Areal, og Følgen vilde let blive, at den stærke og kraftige Middelfstand vilde alene blive Forpagtere. Jeg vil bede den ærede Forsamling at tage i Betænkning, at der, især ovre i Sylland, ligger mange hundrede tusinde Tønder Land uopdyrkede, som Landbostanden staaer i Begreb med at føre Plougen over for at cultivere, men dersom det bliver Tilfældet, at der skal svares 8 a 10 pCt. Rente, da vil Ingen turde anvende Arbeidskraft eller Penge derpaa. Jeg kan altsaa efter min Anskuelse ikke stemme for Lovforslaget. Jeg veed meget vel, at Pengene ere mere i Værdi nu end før, og dersom der var fremkommet Forslag til kun at forhøje Rentefoden, da skulde jeg gjerne have stemt derfor. Jeg ønsker Friheden saavel som Nogen, men jeg ønsker den ikke i den Grad, at man skal kunne behandle Folk paa hvad Maade man vil og tage saa høje Renter af sine Capitaler, som man vil. Saalænge der bestaaer en bunden Rentefod, kan Loven vel omgaaes, det veed jeg, det har jeg hørt og seet, men der er Gud være lovet mange danste